

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 616 din 19.10.2022

Dosar nr: 838/ 2021

Petiția nr: 7985/25.10.2021

Petent:

Reclamat: Teatrul „Toma Caragiu” Ploiești

Obiect: petentul reclamă impunerea criteriului de vârstă pentru participarea la concurs în vederea angajării (îndeplinirea vârstei de minim 50 de ani)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Teatrul “Toma Caragiu” Ploiești cu sediul în Municipiul Ploiești, Str. Toma Caragiu nr. 13, Jud. Prahova

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 7985/07.12.2021 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 9213/07.12.2022 a fost citată partea reclamată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 06-07 la dosar).

5. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere la dosar în data de 29.12.2021 (filele 11-34 la dosar).

6. Având în vedere solicitarea părților din dosar, în cauză s-a dispus recitarea părților pentru ședința de audieri din data de 29.03.2022 (filele 35-36 la dosar). Părțile au fost prezente la ședința de audieri.

7. Petentul a comunicat la dosar note și concluzii scrise în data de 29.03.2022 și în data de 05.04.2022 (filele 39-51 și 53-58 la dosar).

8. Partea reclamată a comunicat note scrise în data de 04.04.2022 (filele 59-85 la dosar).

9. Notele scrise transmise la dosar au fost comunicate petentului, acordându-se acestuia un termen pentru depunerea de concluzii scrise (fila 86 la dosar).

10. Petentul a depus la dosar concluzii scrise în susținerea celor menționate în petiție (filele 87-90 la dosar).

11. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

12. Petentul sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare arătând următoarele:

12.1. Petentul constată faptul că, prin publicarea unui concurs pentru ocuparea unui post vacant de actor, s-au impus condițiile de participare discriminatorii.

13. În fapt, petentul arată următoarele:

13.1 Se arată că, în data de 12 octombrie 2021, partea reclamată a publicat pe site-ul instituției un anunț de concurs pentru ocuparea pe perioadă nedeterminată a unei funcții contractuale de conducere și a șapte funcții contractuale de execuție. Unul dintre posturile scoase la concurs este cel de actor teatru, grad profesional IA, studii superioare, Secția Dramă.

13.2 Anunțul pentru postul scos la concurs se adresează persoanelor de sex masculin, mature, tată, bunic, bătrân. Una dintre condițiile de participare la concurs este reprezentată de vârstă, candidatul trebuind să îndeplinească criteriul de vârstă și anume să aibă „vârsta de peste 50 de ani”.

13.3 Astfel, petentul consideră că această condiționare a ocupării unui post vacant, conform dispozițiilor OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată, constituie contravenție pentru că încalcă dreptul de a participa la concurs al actorilor cu vârsta de sub 50 de ani, actori care, cu un machiaj bun și accesoriile adecvate, pot interpreta roluri de personaj masculin matur.

14. În susținerea plângerii sale, petentul a depus la dosar o captură de ecran a conținutului anunțului privind postul de actor.

15. Prin adresa depusă la dosar în data de 29.03.2022, se arată următoarele:

15.1 Petentul arată că respectivul concurs a fost câștigat de către singurul candidat înscris la concurs și sesizează faptul că acesta nu este singurul concurs discriminatoriu organizat de partea reclamată. Mai precis, s-a descoperit că în data de 8 mai 2017, angajatorul a scos la concurs un post vacant de solist vocal pentru „soliști vocali cu vârsta aproximativă de peste 40 de ani, minim 10 ani vechime în muncă, minim 10 ani vechime în specialitate artistică”. Angajatorul a cerut ca, în acest caz, vârsta candidatei să fie peste 40 de ani, fără să precizeze de ce candidatele care nu au împlinit vârsta de 40 de ani nu sunt recomandate pentru roluri de personaj feminin matur: mamă, bonă, menajeră etc. La acest concurs s-a înscris doar câștigătoarea concursului, o pensionară ce avea vârsta de aproximativ 58 de ani. Petentul consideră cerințele discriminatorii, în special deoarece angajatorul a cerut candidaților să aibă “vârsta aproximativă de peste 40 de ani”, iar concursul a fost câștigat de o persoană de

58 de ani împliniți la data concursului, nicidecum „aproximativ de peste 40 de ani”, așa cum cerea concursul.

15.2 De asemenea, aceasta menționează că în interpretarea dispozițiilor art.7 alin. 2 din OUG nr. 137/2000 și art.14 din OG nr. 21/2007, pentru a nu exista discriminare pe criteriul vârstei, în caz de angajare a unei persoane fizice de către un angajator prevăzut de OG nr. 21/2007, trebuie să se indice de către angajator suficiente criterii care să justifice selecția unor persoane care au o anumită vârstă. Astfel, petentul susține că postul care urmează să fie ocupat numai de persoane care au o vârstă minimă stabilită de angajator, trebuie să fie descris în detaliu, în ceea ce privește prestația artistică, pentru a se justifica în concret că numai aptitudinea unei persoane cu o anumită vârstă poate să ocupe postul respectiv. În acest caz, partea reclamată nu a făcut o descriere a acestui post în anunțul postat, deci, restrângerea persoanelor care pot candida pe postul respectiv, pe criteriul vârstei, nu este obiectiv justificată și motivată.

16. În susținerea punctului său de vedere, petentul a depus la dosar o captură de ecran a conținutului anunțului privind postul de solist vocal.

17. Prin adresa comunicată la dosar în data de 05.04.2022, se arată următoarele:

17.1 Se menționează că simpla prevedere din art. 14 din OG nr. 21/2007 referitoare la posibilitatea acordată angajatorului de a condiționa ocuparea unui post de specialitate artistică pe criterii de vârstă și/sau sex ori calități fizice, nu trebuie să fie absolută, chiar dacă angajatorul are un obiect de activitate specific și un anumit interes, așa cum prevede acest articol de lege. Condițiile specifice sunt criterii subiective care fac distincția între persoanele care îndeplinesc condițiile generale și care au caracter de excludere, dacă se face pe criteriul vârstei sau al sexului și dacă aceste criterii specifice nu sunt pe larg descrise și nu sunt obiectiv justificate, pot avea caracter discriminatoriu, fără a mai avea relevanță „specificul și interesele instituției”, așa cum prevede art. 14.

17.2 Petentul este de părere că este evident faptul că postul scos la concurs, respectiv actor de teatru, este un post care presupune executarea unor prestații artistice, care constau în interpretarea unor roluri în piese de teatru, spectacole, însă orice persoană care îndeplinește condițiile generale (vechime, studii, etc.) este aptă să execute prestația, să interpreteze orice rol, indiferent de sexul și vârsta acestuia. În domeniul artistic și mai ales al teatrului, există posibilitatea adaptării persoanei care joacă rolul prin ținuta specifică, prin machiaj (să pară mai tânăr, mai în vârstă), disimularea vocii în mod voluntar sau prin folosirea unor substanțe care fac capabilă persoana să interpreteze orice rol, adică să fie în postura unui personaj specific rolului respectiv.

17.3 Petentul pune în vedere prevederile art.23 din Directiva 2000/78/CE din 27.11.2000, care presupune: *“În împrejurări foarte limitate, un tratament diferențiat poate fi justificat atunci când o caracteristică legată de religie sau de convingeri, de un handicap, de vârstă sau de orientare sexuală constituie o cerință profesională esențială și determinantă, în măsura în care obiectivul este legitim, iar cerința proporționată. Aceste împrejurări trebuie să fie menționate în informațiile furnizate de statele membre Comisiei”*. Așadar, lipsește atât obiectivul legitim, întrucât nu sunt descrise în detaliu atribuțiile postului scos la concurs și deci nu se cunoaște în ce constă prestația artistică a ocupantului și nu se justifică ca cerințele specifice legate de vârstă și sex sunt esențiale și determinante pentru executarea prestației de care este interesat

angajatorul, așa cum prevede în mod explicit art. 23, ceea ce se traduce într-un tratament diferențiat pe criteriile vârstei și al sexului și care reprezintă discriminare, așa cum este prevăzut în art. 2 alin.2 din aceeași directivă.

18. Petentul arată că postul scos la concurs pe data de 12 octombrie 2021 a fost câștigat chiar de către un actor al teatrului, respectiv șeful Secției Dramă.

19. Prin adresa depusă la dosar în data de 05.05.2022, petentul a prezentat o serie de concluzii:

19.1 Acesta solicită respingerea excepțiilor, argumentelor și solicitărilor părții reclamate, ca nefondate.

19.2 Petentul consideră fapta reclamată de el ca o situație de încălcare a prevederilor art. 1 alin.2 lit. I (dreptul la muncă și alegerea profesiei) și art. 2 și constituie contravențiile prevăzute de art. 7 lit. A și art. 8, alin. 2 din OG nr. 137/2000, întrucât se bazează pe criterii prevăzute ca discriminatorii (vârsta și sexul) și se sancționează cu amendă contravențională prevăzută de art.26.

19.3 Se arată că prevederile art. 19, alin. 2 din OG nr. 137/2000 dispun că „Consiliul își exercită competențele la sesizarea unei persoane fizice sau juridice ori din oficiu”. Așadar, textul nu face distincție privitor la calitatea de victimă a persoanei care face sesizarea, ceea ce înseamnă că dacă legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să o facă. Petentul susține că este evident faptul că acest reclamant poate fi și o persoană discriminată, dar orice persoană poate face o sesizare privitoare la o discriminare care se referă la un terț. Petentul se putea sesiza din oficiu în legătură cu orice faptă ce reprezintă discriminare care vizează un grup de persoane pe motiv de sex și vârstă, criterii prevăzute de art.2 din OG nr.137/2000. În plus, partea reclamată a făcut trimitere la procedura internă de soluționare a petițiilor, publicată în Monitorul Oficial, care nu are caracter de lege organică, cum este OG nr. 137/2000 și nu poate contraveni acesteia.

19.4 Petentul consideră că afirmația ”*petentul nu a participat efectiv la concurs, astfel nu este discriminat direct sau indirect*, este irelevantă, întrucât, petentul, văzând condițiile de concurs, neîndeplinind condiția de vârstă la momentul respectiv, a apreciat că este inutil să se înscrie la concurs, deoarece ar fi fost respins din prima etapă.

19.5 Excepția lipsei de interes este considerată nefondată, consideră petentul, întrucât art. 19, alin. 2 nu cere ca persoana care sesizează CNCD să aibă vreun interes, ci doar să invoce o discriminare.

19.6 Petentul nu a sesizat CNCD în legătură cu anunțul de concurs din anul 2017, ci a exemplificat o altă situație în care partea reclamată a comis o discriminare. Acesta este de părere că sesizarea în termen de 1 an trebuie făcută de persoana discriminată, ceea ce înseamnă că acest termen se aplică numai acesteia și nu terțului care face sesizarea în baza art. 19, alin.2

20. Petentul nu a mai depus la dosar alte documente, note sau concluzii scrise în susținerea celor menționate în petiție și în adresele ulterioare.

Susținerile părții reclamate

21. Prin adresa înregistrată cu nr. 9836/29.10.2021, partea reclamată solicită respingerea petiției ca neîntemeiată, având în vedere următoarele motivații:

21.1 Instituția funcționează și își desfășoară activitatea în conformitate cu Hotărârile Consiliului Local și al Municipiului Ploiești, prevederile Ordonanței nr. 21/2007

privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, precum și desfășurarea activității de impresariat artistic, actualizată, Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, modificată și completată și este o instituție de cultură, înregistrată în Registrul Artelor Spectacolului, conform Certificatului de înregistrare.

21.2 În baza Hotărârii nr. 286 din 23 martie 2011 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind stabilirea principiilor generale de ocupare a unui post vacant sau temporar vacant corespunzător funcțiilor contractuale și a criteriilor de promovare în grade sau trepte profesionale imediat superioare a personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice și a art. 27 alin. 3 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid-19, prin care s-a permis organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante din instituțiile publice, teatrul a organizat concurs pentru ocuparea postului vacant de actor (teatru) grad profesional IA, studii superioare, în cadrul Secției Dramă. Anunțul pentru concurs a fost publicat pe site-ul instituției, în Monitorul Oficial și în ziar.

21.3 Condițiile pentru ocuparea postului la care petentul face referire au conținut condiții de participare (studii superioare absolvite cu diploma de licență în artele spectacolului de teatru, specializarea actorie, vechime în muncă și experiență în specialitatea studiilor de minim 6 ani și 6 luni). În anunțul de participare la concursul respectiv, au fost inserate și condiții specifice: *“postul scos la concurs este pentru roluri de personaj negativ matur (tată, bunic, bătrân), expresivitate, dicție, creativitate, imaginație, spontaneitate, aptitudini muzicale și de dans, bărbat matur, cu vârsta peste 50 de ani, aspect fizic plăcut, condiție fizică foarte bună, potențial de interpretare mare pentru roluri diverse, disponibilitate pentru deplasări în scopul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu stabilite prin fișa postului, disponibilitate la program prelungit/flexibil”*. În plus, la anunțul de organizare a concursului a fost inserată și prevederea art. 14 din Ordonanța nr. 21/2007 actualizată, la data publicării anunțului, care prevede: *“Prin derogare de la prevederile art. 7 alin.(2) din OG nr. 137/2007 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 48/2002, cu modificările și completările ulterioare, condiționarea ocupării unei funcții de specialitate artistică pe criterii de vârstă, sex ori calități fizice în instituțiile de spectacole sau concerte se face conform specificului și intereselor instituției și nu constituie contravenție”*. În concluzie, în funcție de repertoriul planificat, de nevoile instituției și de posturile vacante, partea reclamată poate organiza concursuri de ocupare a acestor posturi ținând cont de condițiile specifice ale funcției, cu respectarea întocmai a OG nr. 137/2000.

22. În susținerea punctului său de vedere, partea reclamată a anexat la dosar următoarele documente: copie publicare anunț în Monitorul Oficial, copie publicare anunț în ziar, copie anunț site, extras Ordonanța nr. 21/2007

23. Prin adresa înregistrată la data de 29.03.2022, partea reclamată a anexat la dosar un set de înscrisuri privind organizarea concursurilor specifice funcțiilor artistice, în cadrul altor instituții de spectacole sau concerte.

24. Prin adresa înregistrată la data de 04.04.2022, partea reclamată solicită respingerea sesizării ca fiind neîntemeiată formulând următoarele motivații:

24.1 Solicită admiterea excepția lipsei calității procesuale active în formularea petiției, întrucât din conținutul acesteia nu se face dovada că petentul ar avea calitate procesuală activă în vederea sesizării Consiliului Național pentru Combaterea

Discriminării cu privire la faptul că ar fi fost discriminat în vreun fel, conform procedurii interne de soluționare a petițiilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 348/2008 care prevede: Art. 5: „Petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa”. Așadar, din conținutul petiției formulate de petent, nu reiese faptul că acesta ar avea calitate procesuală activă în formularea petiției, deoarece nu face dovada că ar fi fost discriminat direct sau indirect, nu a fost o persoană care să fi participat la concursul organizat de către partea reclamată, nu face dovada că reprezintă o organizație neguvernamentală care are ca scop protecția drepturilor omului sau că reprezintă un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o fapta de discriminare.

24.2 Raportat la obiectul petiției și la dispozițiile legale, petentul nu are niciun interes în formularea petiției și sesizarea Consiliului, în concluzie, se solicită admiterea excepției lipsei de interes. De asemenea, se arată că petentul nu și-a depus dosarul la concursul care face obiectul petiției.

24.3 Conform art.20 alin (1) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, și art.21 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, se prevede faptul că :„Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”, se solicită admiterea excepției tardivității cu privire la completările din adresa depusă la data de 29.03.2022.

24.4 În funcție de repertoriul planificat, de nevoile instituției și posturile vacante, partea reclamată arată că poate organiza concursuri de ocupare a acestor posturi ținând cont de condițiile specifice ale funcției cu respectarea întocmai a prevederilor OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicata și a art. 14 din OG nr. 21/2007, prezentate anterior. Astfel de condiții specifice cu privire la vârstă, sex, calități fizice, în instituțiile de spectacole sau concerte, sunt permise și sunt prevăzute în legislația care reglementează funcționarea instituțiilor de spectacole sau concerte (Ordonanța nr. 21/2007) și întâlnite și la alte instituții care organizează concursuri pentru personal de specialitate artistică, dovadă fiind înscrierile depuse la dosar cu anunțuri de angajare de la alte instituții cu activitate în domeniul artistic. Partea reclamată consideră că nu întotdeauna un machiaj poate reda imaginea dorită a unui personaj, așa cum susține petentul, ci mai trebuie îndeplinite și condiții cu privire la vârstă, sex, aptitudini, condiție fizică etc.

25. În concluzie, partea reclamată solicită admiterea excepțiilor invocate, iar pe fond, respingerea ca neîntemeiată a petiției.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României:
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit**. *Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

În analiza excepțiilor invocate:

26. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul director ia act de excepțiile invocate de părțile reclamate în procedură, respectiv:

- excepția lipsei calității procesuale active în formularea petiției,
- excepția lipsei de interes pe motiv că petentul nu are interes în formularea petiției și sesizarea Consiliului,
- excepția tardivității cu privire la completările prin adresa depusă la data de 29.03.2022,

27. Potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției*”, Colegiul director urmează a analiza și a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate în prezenta cauză.

28. Referitor la excepția lipsei calității procesuale active, Colegiul director respinge excepția ca nefondată.

29. Referitor la excepția lipsei de interes pe motiv că petentul nu are interes în formularea petiției și sesizarea Consiliului, Colegiul director respinge excepția pe motiv că petentul a dorit să se înscrie la concurs însă s-a simțit lezat de textul anunțului care l-a limitat, acest aspect împiedicându-l să își depună dosarul pentru participarea la concurs.

30. În ceea ce privește excepția de tardivitate cu privire la completările prin adresa depusă la data de 29.03.2022, Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor are următoarele prevederi privind tardivitatea introducerii petiției: art. 21 „*Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei*”, ... art. 24 „*Excepția de tardivitate a introducerii petiției poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 24.*”

31. În dezbaterile privind analiza excepției, Colegiul Director constată că petiția a fost introdusă la data de 25.10.2021 și prezintă o faptă petrecută la data de 12.10.2021, în completarea petiției fiind evocate și fapte petrecute în anul 2017, când se pretinde limitarea accesului unor persoane la participarea la concurs, în anunț fiind inserate și condiții specifice. Colegiul director apreciază că situația evocată ca fiind petrecută în anul 2017 este tardiv formulată, termenul de 1 an fiind depășit, urmând a admite excepția de tardivitate pentru faptele întâmplate anterior, care exced perioadei de un an menționat de prevederile legale .

32. Având în vedere aceste considerente, Colegiul director urmează a analiza fondul cauzei, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta fiind sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare.

Aplicarea principiilor la spetă

33. **În fapt**, se reține că, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra petentului, acestuia fiindu-i încălcat dreptul de a participa la concurs din cauza condițiilor specifice de participare impuse prin anunț.

Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un cadru de inegalitate.

34. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

35. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este

administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

36. Potrivit art. 2, alin. (1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

37. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr.137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus din cauza unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția criteriului, ca motiv determinant, trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

38. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform. art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, se poate considera discriminare:

- * o diferențiere
- * bazată pe un criteriu
- * care atinge un drept
- * dreptul să fie justificat

39. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării astfel cum este reglementată de articolul 2, alin.1 din OG nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

40. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis (a se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31, cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag.16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag.16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16).

41. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie, sex etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor

care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

42. Colegiul director, din analizarea înscrisurilor depuse la dosarul cauzei constată următoarele:

- Partea reclamată a publicat un anunț de concurs pentru ocuparea pe perioadă nedeterminată a unei funcții contractuale pentru postul vacant de actor teatru - Secția dramă, anunțul adresându-se persoanelor de sex masculin,

- În anunțul de participare la concursul respectiv, au fost inserate și condiții specifice, una dintre condițiile de participare la concurs fiind reprezentată de vârstă: *“postul scos la concurs este pentru roluri de personaj negativ matur (tată, bunic, bătrân), expresivitate, dicție, creativitate, imaginație, spontaneitate, aptitudini muzicale și de dans, bărbat matur, cu vârsta peste 50 de ani, aspect fizic plăcut, condiție fizică foarte bună, potențial de interpretare mare pentru roluri diverse, disponibilitate pentru deplasări în scopul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu stabilite prin fișa postului, disponibilitate la program prelungit/flexibil”*.

- Analizând condițiile, petentul a apreciat că este inutil să se înscrie la concurs deoarece ar fi fost respins din prima etapă, acesta neîndeplinind condiția de vârstă la momentul publicării anunțului, candidatul trebuind să îndeplinească criteriul de vârstă și anume să aibă „vârsta de peste 50 de ani”.

- Petentul consideră că s-a încălcat dreptul de a participa la concurs al actorilor cu vârsta de sub 50 de ani, prin acele condiții specifice având loc o restrângere a persoanelor care pot candida pe postul respectiv, pe criteriul vârstei.

43. Petentul a invocat criteriul de vârstă, afirmând că a fost creată pentru el o situație de inferioritate care a generat un cadru ostil, degradant și ofensiv, având ca scop restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege.

44. Criteriile enumerate de OG nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

45. Privitor la restrângerea drepturilor, Colegiul director se raportează la prevederile OG nr. 137/2000, art. 8, care stabilește: *Constituie contravenție, conform*

prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Art. 5 din OG nr. 137/2000 prevede: *„Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința profesională.”*

46. Colegiul director reține că partea reclamată, prin anunțul publicat pentru ocuparea postului vacant de actor, a menționat ca și criteriu de eligibilitate, vârsta, candidatul trebuind să îndeplinească criteriul specific și anume să aibă *„vârsta de peste 50 de ani”*.

Condițiile specifice cu privire la vârstă, sex, calități fizice, sunt permise în instituțiile de spectacole sau concerte care organizează concursuri pentru personal de specialitate artistică, acestea fiind prevăzute în legislația care reglementează funcționarea instituțiilor de spectacole sau concerte respectiv OG nr. 21/2007. Se observă că în anunțul de organizare a concursului a fost menționată și prevederea conform căreia, prin derogare de la prevederile OG nr. 137/2000, *condiționarea ocupării unei funcții de specialitate artistică pe criterii de vârstă, sex ori calități fizice în instituțiile de spectacole sau concerte se face conform specificului și intereselor instituției și nu constituie contravenție.*

47. În consecință, condițiile specifice anunțate de partea reclamată în vederea ocupării postului vacant de actor sunt permise de legislația în domeniu, în vigoare, pe considerentul că reprezintă cerință profesională, justificată, reală și determinantă, instituția putând organiza concursuri de ocupare a posturilor ținând cont de condițiile specifice ale fiecărui post, în funcție de repertoriul planificat, de nevoile instituției și de posturile vacante, cu respectarea întocmai a OG nr. 137/2000.

48. Colegiul director constată că, în prezența speței, nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare deoarece nu există o situație relevantă din care să rezulte că partea reclamată manifestă o atitudine discriminatorie. Astfel, aspectele identificate în conținutul anunțului de concurs pentru angajare nu pot conduce la menținerea unei situații prin care să se constate că sunt îndeplinite condițiile necesare pentru ca elementele din anunț să fie calificate ca fiind susceptibile de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art.2 alin.1) din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare (cerință profesională, justificată, reală și determinantă).

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

IV. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 19.10.2022 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 29.12.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

